

Liite 2. Suomen metsätalouden keskeistä lainsäädäntöä

Tässä liitteessä kuvataan suomalaiseen metsätalouteen liittyvää keskeistä lainsäädäntöä ja sen metsänomistajille ja toimijoille asettamia velvoitteita. Erityisesti on tuotu esille lakeja, jotka vastaavat kansainvälisen PEFC-standardin (PEFC ST 1003:2018) asettamiin vaatimuksiin. Liite on informatiivinen.

Lakien koko sisältö on vapaasti luettavissa oikeusministeriön omistamasta oikeudellisen aineiston julkisesta ja maksuttomasta Internet-palvelusta www.finlex.fi.

Laki	Kuvaus lain sisällöstä
Metsälaki (1093/1996)	<p>Lain tarkoituksena on edistää metsien taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi hyvän tuoton samalla, kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään (1 §). Maanomistajan on tehtävä metsäkeskukselle metsänkäyttöilmoitus käsittelyalueella aiotusta hakkuusta, hakkuutavasta, uudistamistavasta sekä käsittelyalueella mahdollisesti olevien erityisen tärkeiden elinympäristöjen käsittelystä (14 §). Laki määrittelee myös metsän hakkaajan ja suunnittelijan vastuut (7 §). Metsän hakkaajan tulee puunkorjuussa ja muissa siihen liittyvissä toimenpiteissä osaltaan huolehtia siitä, että noudatetaan lain säännöksiä. Leimikkosuunnitelman tekijä vastaa siitä, että leimikkosuunnitelma on lain mukainen.</p> <p>Laki kieltää metsän hävittämisen. Metsänomistajan velvollisuutena on uudistaa metsä uudistushakkuun jälkeen (5 §, 5 a §). Uudistamisvelvoite koskee myös metsätalousmaata, joka on ilmoitettu otettavaksi muuhun käyttöön, jos maankäyttötapaa ei ole neljän vuoden kuluessa hakkuun tai muun toimenpiteen päättymisestä muutettu (3 §). Metsän raivaaminen muuhun käyttöön voi vaatia maankäyttö- ja rakennuslain, ympäristönsuojelulain tai vesilain mukaisen luvan. Metsälakia sovelletaan kunnes luvan myöntämistä koskeva päätös on saanut lainvoiman.</p> <p>Laki edellyttää, että metsiä tulee hoitaa ja käyttää siten, että turvataan yleiset edellytykset metsien biologisen monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymiselle (10 §). Lisäksi suojametsäalueella metsää on hoidettava ja käytettävä erityistä varovaisuutta noudattaen ja siten, ettei toimenpiteillä aiheuteta metsärajan alenemista (12 §). Metsän säilyminen asutuksen tai viljelyksen suojaamiseksi tuulille erittäin alltiilla meren tai sisävesien saarilla ja rannoilla tai ylänneillä ja jyrkänneillä taikka maanvyörymien ehkäisemiseksi voidaan asettaa suurempia rajoituksia metsän käytölle (13 §).</p> <p>Laki säättää Suomen metsäkeskuksen tehtäväksi laatia alueellisen metsäohjelman yhteistyössä metsäalaa edustavien ja muiden sidosryhmien kanssa sekä seurata sen toteutumista (26 §). Ohjelmaa tarkistetaan tarpeen vaatiessa. Ohjelma sisältää metsien kestävä hoidon ja käytön yleiset tavoitteet, kestävä metsätalouden rahoitusta koskevassa lainsäädännössä tarkoitetuille toimenpiteille ja niiden rahoittamiselle asetettavat tavoitteet sekä alueen metsätalouden kehittämiseksi asetettavat yleiset tavoitteet.</p>

	<p>Ohjelmaan ei oteta tietoja, jotka ovat yksilöitävissä yksittäistä metsäkiinteistöä koskeviksi.</p> <p>Alueelliseen metsäohjelmaan tulee sisältyä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuvaus metsien, metsätalouden ja puunkäytön tilasta sekä niiden kehittämistarpeista ja -tavoitteista - tavoitteet tarkoituksenmukaisille metsätoimenpiteille - kuvaus metsien biologisesta monimuotoisuudesta mukaan lukien suojelualueet - kuvaus metsätalouteen ja metsiin perustuvista elinkeinoista, niiden työllisyysvaikutuksista sekä niiden kehittämistarpeista ja -mahdollisuuksista - arvio ohjelman toteutumisen taloudellisista ja ympäristövaikutuksista sekä muista vaikutuksista.
Kiinteistörekisterilaki (392/1985)	Suomessa Maanmittauslaitos ylläpitää kiinteistötietojärjestelmää, joka sisältää kiinteistöjen perustiedot ja välilliset tiedot omistajista (1 §).
Maakaari (540/1995)	Laki määrittelee perusteet metsäkiinteistöjen saantoon ja omistuksen kirjaamiseen.
Laki puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta (897/2013)	Lailla puutavaran ja puutuotteiden markkinoille saattamisesta pannaan täytäntöön EU:n puutavara-asetus (EU N:o 995/2010) ja sen nojalla annetut EU:n säädökset. Puutavara-asetus edellyttää, että toimijoiden on käytettävä ns. asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää varmistaakseen puutavaran ja puutuotteiden laillisuuden.
Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)	<p>Maankäyttöä ohjataan kaavoituksella (1 §). Kaavaa valmisteltaessa on oltava vuorovaikutuksessa niiden henkilöiden ja yhteisöjen kanssa, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa (5 §). Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset.</p> <p>Kaavoitusmenettely järjestetään niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua sen valmisteluun.</p> <p>Maisemaa muuttavat toimenpiteet, kuten puiden kaataminen, ovat luvanvaraisia lain määrittelemillä alueilla (128 §). Maisematyöluupa vaaditaan esimerkiksi toimittaessa asemakaava-alueilla ja osalla yleiskaava-alueista.</p> <p>Laki edellyttää, että valtioneuvoston asettamat alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa (24 §).</p> <p>Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.</p>

<p>Yksityistielaki (560/2018)</p>	<p>Laki edellyttää, että tieoikeus on perustettava mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti siten, että tien tarkoitus saavutetaan mahdollisimman edullisesti ja että tiestä tai sen käyttämisestä ei aiheudu ympäristölle tarpeetonta haittaa eikä kenellekään suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin on välttämätöntä (4 §). Laki turvaa vielä erikseen Natura-alueet ja niiden luontoarvot (21 §).</p> <p>Laki edellyttää, että tie pidetään liikennetarpeen edellyttämässä kunnossa ja että kunnossapidossa otetaan huomioon myös liikenneturvallisuus. Tien kunnossapidossa on tämän lain lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa, vesilaissa, muinaismuistolaisissa, metsälain 3 luvussa, ympäristönsuojelulaissa sekä muussa laissa säädetään (24 §).</p>
<p>Laki metsätuhojen torjunnasta (1087/2013)</p>	<p>Lain tarkoituksena on metsien hyvän terveyden ylläpitäminen ja metsätuhojen torjuminen (1 §). Laki asettaa mm. veloitteen maanomistajalle poistaa vahingoittuneet puut metsästä (6 §) sekä metsän hakkaajalle veloitteen huolehtia juurikäävän torjunnasta kesäaikaisissa hakkuissa (8a §). Jos metsässä esiintyy poikkeuksellisen paljon metsätuhoja tai vaara laajan metsätuhojen leviämiseen tai syntymiseen on olemassa, maa- ja metsätalousministeriö voi metsätuhojen leviämisen tai syntyminen estämiseksi määrätä vaara-alueen maanomistajat poistamaan metsästä tarpeellisen määrän puita tai ryhtymään muihin välttämättömiin toimiin (9 §).</p> <p>Luonnonvarakeskuksen tehtävänä on Suomen metsäkeskuksen avustuksella seurata ja ennakoida metsätuhoja aiheuttavien kasvitautien ja tuhoeläinten esiintymistä ja leviämistä, sekä tutkia tuhojen syy- ja seuraussuhteita sekä tuhojen taloudellista merkitystä (12 §). Luonnonvarakeskuksen on vuosittain toimitettava maa- ja metsätalousministeriölle selvitys seurannan tuloksista.</p>
<p>Laki kasvin- suoja-aineista (1563/2011)</p>	<p>Lain tavoitteena on varmistaa kasvinsuojeluaineiden asianmukainen ja kestävä käyttö ja vähentää niiden käytöstä aiheutuvia riskejä (1 §). Laki edellyttää, että kasvinsuojeluaineita on käytettävä asianmukaisesti havaitun tarpeen mukaan ja käyttöohjeita noudattaen. Jos kasvinsuojeluaineita käytetään ammattimaisesti, myös integroidun torjunnan yleisiä periaatteita on noudatettava (6 §).</p> <p>Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) on varmistettava, että ammattimaisille käyttäjille, jakelijoille ja neuvojille on tarjolla kasvinsuojeluaineiden asianmukaista ja turvallista käsittelyä ja käyttöä koskevaa koulutusta (8 §). Kasvinsuojeluaineita saa levittää vain tähän tarkoitukseen sopivilla, hyväkuntoisilla ja turvallisilla välineillä (12 §). Kasvinsuojeluaineita saa ammattitoiminnassa käyttää vain kasvinsuojelututkinnon suorittanut henkilö (17 §).</p> <p>Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy ja rekisteröi markkinoille tulevat kasvinsuojeluaineet sekä valvoo niihin liittyvää lainsäädäntöä (5 §). Hyväksytyjen aineiden listassa ei ole WHO:n luokkien 1A ja 1B torjunta-aineita.</p>
<p>Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus (EU) 2019/1021</p>	<p>POP-yhdisteiden käyttöä rajoittava Tukholman yleissopimus on EU-alueella saatettu voimaan EU:n POP-asetuksella. Asetus on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä kaikissa EU-maissa. Suomessa Tukes valvoo POP-asetuksen 3 ja 4 artikloissa mainittua aineiden valmistusta ja markkinoille saattamista</p>

	koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamista. ELY-keskukset ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat POP-yhdisteiden käyttöä koskevia kieltoja ja rajoituksia.
Laki metsänviljely- aineiston kaupasta (241/2002) Maa- ja metsätalous- ministeriön asetus metsänviljely- aineiston kaupasta (1055/2002)	Laki edellyttää, että markkinoitavien metsänviljelyssä käytettävien taimien on oltava terveitä, elinvoimaisia ja metsänviljelyyn sopivia (MMM:n asetus 8 §). Jos metsänviljelyaineiston käytön todetaan tai voidaan perustellusti arvioida aiheuttavan fenotyyppisten tai geneettisten ominaisuuksiensa vuoksi haitallisia vaikutuksia metsätaloudelle, ympäristölle, geenivaroille tai luonnon monimuotoisuudelle, maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää aineiston markkinoinnin loppukäyttäjälle (26 §).
Lannoitevalmistelaki (539/2006)	Lain tavoitteena on, että Suomessa markkinoille saatettavat lannoitevalmisteet ovat turvallisia ja hyvälaatuisia sekä kasvintuotantoon sopivia (1 §). Lannoitevalmiste ei saa sisältää sellaisia määriä haitallisia aineita, tuotteita tai eliöitä, että sen käyttöohjeiden mukaisesta käytöstä voi aiheuta vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle tai turvallisuudelle, kasvien terveydelle taikka ympäristölle (5 §).
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)	Lain tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen, maisema-arvojen vaaliminen, luonnonvarojen ja luonnonympäristön kestävän käytön tukeminen, luonnontuntemuksen ja luontoharrastuksen lisääminen sekä luonnontutkimuksen edistäminen (1 §). Luonnonsuojelulain nojalla on turvattu tietyt metsäiset luontotyytit (29 §) sekä erityisesti suojeltavien lajien tärkeät esiintymispaikat (47 §). Laki kieltää rauhoitettujen lajien tappamisen, pyydystämisen ja häiritsemisen (39 §) sekä kaupan (45 §).
Vesilaki (587/2011)	Lailla säännellään kattavasti eri vesienkäyttömuotoja ja sen tavoitteena on säilyttää vesien hyvä tila (1 §). Vesitaloushankkeet, jotka voivat muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, vaativat lupaviranomaisen luvan (3 luku, 2 §). Sillan tai kuljetuslaitteen tekeminen yleisen kulku- tai valtavyöhykkeen yli on aina luvanvaraista (3 luku, 3 §). Vesilaki kieltää tiettyjen vesiluontotyyppien luonnontilan vaarantamisen (11 §).
Ympäristön- suojelulaki (527/2014)	Laki säätelee ympäristön pilaantumista ja siihen liittyviä velvoitteita sekä määräyksiä. Laki edellyttää, että toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (6 §). Laki asettaa toiminnanharjoittajalle velvollisuuden ehkäistä ennakoita ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (7 §). Laki asettaa luvanvaraiseksi toiminnan, josta aiheutuu pilaantumisen vaaraa (27 §). Lakiin sisältyy mm. kieltö pohjavesien (17 §) ja maaperän (16 §) pilaamisesta.
Muinaismuistolaki (295/1963)	Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta kertovat kiinteät muinaisjännökset ovat rauhoitettuja lain turvin (1 §). Kohteiden rauhoitusta valvoo Museovirasto (3 §).
Metsästyslaki (615/1993)	Lakia sovelletaan metsästykseen ja rauhoittamattomien eläinten pyydystämiseen ja tappamiseen sekä riistanhoitoon, riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ja koiran pitämiseen (1 §). Oikeus harjoittaa metsästystä ja määrätä siitä kuuluu alueen omistajalle (6 §). Laki edellyttää, että metsästystä harjoitetaan kestävän käytön periaatteiden mukaisesti ja riistaeläinkantojen tuoton jatkuvuutta turvataan riistanhoidolla (20 §). Hirvieläinten pyyntiin vaaditaan pyyntilupa Suomen riistakeskukselta

	(26 §). Metsästysoikeuden käyttämisestä ja riistanhoidosta valtion alueilla päättää se viranomainen, jonka hallinnassa alue on (44 §).
Riistahallintolaki (158/2011)	Laki määrittelee Suomen Riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten vastuut kestävän riistatalouden ja metsästyksen harjoittamisesta (1 §). Riistakeskuksen yhteydessä toimivat alueelliset riistaneuvostot (5 §). Ne lisäävät riistatalouteen liittyvää avointa ja vuorovaikutteista sidosryhmäyhteistyötä sekä pyrkivät toiminnallaan edistämään erilaisten intressien yhteensovittamista. Lisäksi alueelliset riistaneuvostot osallistuvat riistakantojen hoitoa ohjaavien valtakunnallisten hoitosuunnitelmien valmisteluun.
Pelastuslaki (379/2011)	Lain tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia (1 §). Laki velvoittaa varovaisuuteen tulen käsittelyssä ja kieltää avotulen tekeminen toisen maalle ilman maanomistajan lupaa (6 §). Metsämaan kulotus tulee aina tehdä erityistä varovaisuutta noudattaen ja kulotuksen käytännön työhön perehtyneen metsäammattilaisen valvonnassa (7 §). Kulotuksen suorittajan tulee ilmoittaa kulotuksesta ennakolta pelastuslaitokselle (8 §).
Työturvallisuuslaki (738/2002)	Lain tarkoituksena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita, mihin sisältyy työntekijöiden työkyvyn turvaaminen ja ylläpitäminen. Lain tavoitteena on myös ennaltaehkäistä ja torjua työtapaturmia sekä ammattitauteja (1 §). Laki vaatii työn vaarojen kartoittamista ja riskien arviointia (10 §) sekä työntekijän perehdyttämistä työtehtäviin (14 §).
Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta (44/2006)	Lain tarkoituksena on varmistaa työsuojelua koskevien säännösten noudattaminen sekä parantaa työympäristöä ja työolosuhteita. Tämä toteutuu työsuojelun viranomaisvalvonnan sekä työnantajan ja työntekijöiden yhteistoiminnan avulla (1 §). Työnantaja laatii työpaikalle työsuojelun toimintaohjelman (9 §).
Laki yhteistoiminnasta yrityksissä (334/2007)	Laki edistää yrityksen ja sen henkilöstön välisiä vuorovaikutuksellisia yhteistoimintamenettelyjä, jotka perustuvat henkilöstölle oikea-aikaisesti annettuihin riittäviin tietoihin yrityksen tilasta ja sen suunnitelmista. Lain tavoitteena on yhteisymmärryksessä kehittää yrityksen toimintaa ja parantaa työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia yrityksessä tehtäviin päätöksiin (1 §). Lakia sovelletaan yrityksissä, joissa työntekijöiden määrä on säännöllisesti vähintään 20 (2 §).
Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006)	Lain pyritään harmaan talouden torjuntaan, ja sen tarkoitus on edistää yritysten välistä tasavertaista kilpailua sekä työehtojen noudattamista (1 §). Lakia sovelletaan Suomessa tehtävään työhön kaikilla toimialoilla, ja se koskee sekä suomalaisia että ulkomaalaisia yrityksiä näiden käyttäessä ulkopuolista työvoimaa (2 §). Laki velvoittaa työn tilaajan selvittämään, että hänen sopimuskumppaninsa on täyttänyt sopimuspuolina ja työnantajina lakisääteiset velvoitteensa (5 §).
Työsopimuslaki (55/2001)	Laki on työelämän peruslaki, jota sovelletaan lähes kaikissa työsuhteissa tehtävän työn laadusta riippamatta. Lakia sovelletaan työnantajan ja työntekijän välisessä sopimuksessa (<i>työsopimus</i>), jolla työntekijä sitoutuu tekemään työtä työnantajan lukuun tämän johdon ja valvonnan ja kun työnteosta maksetaan työntekijälle palkkaa (1 §).
Työaikalaki (872/2019)	Laki on yleislaki, jota sovelletaan sekä työ- että virkasuhteen perusteella tehtävään työhön (1 §). Alle 18-vuotiaan tekemästä työstä säädetään lisäksi nuorista työntekijöistä annetussa laissa (998/1993). Työaika on työhön

	<p>käytetty aika ja aika, jolloin työntekijä on velvollinen olemaan työntekopaikalla työnantajan käytettävissä (3 §). Lain 38 §:n mukaan ainoastaan sellainen työntekijä, jonka pääasiallisena tehtävänä on johtaa ja valvoa muiden työntekijöiden työtä tai joka on tehnyt sopimuksen joustotyöstä, voi sopia kirjallisesti lisä- ja ylityökorvausten sekä sunnuntaityöstä maksettavan korvauksen maksamisesta erillisenä kuukausikorvauksena.</p>
Ulkoilulaki (606/1973)	<p>Lain tehtävä on muun muassa määrittellä virallisten ulkoilureittien (2 §) ja retkeilyalueiden (16 §) perustamiseen liittyvät käytännöt. Retkeilyalue voidaan perustaa valtion maalle, jolla on ulkoilun kannalta huomattava yleinen merkitys. Alueen käyttö on järjestettävä niin, että ulkoilutoiminnan tarpeet tulevat riittävästi otetuksi huomioon (16 §).</p>
Laki Metsähallituksesta (234/2016)*	<p>Metsähallitus on maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa ja sen hallinnonalalla toimiva valtion liikelaitos, jonka toiminnasta säädetään Metsähallituksesta annetussa laissa. Ympäristöministeriön ohjaustehtävistä säädetään 9 §:ssä.</p> <p>Laki määrittelee Metsähallituksen tehtäviksi sen hallinnassa olevien valtion omistamien maa- ja vesiomaisuuden kestävän hoidon, käytön ja suojelun. Metsähallitus harjoittaa liiketoimintaa tässä laissa säädettyjen yhteiskunnallisten velvoitteiden puitteissa ja hoitaa julkisia hallintotehtäviä. Metsähallitus toimii liiketaloudellisten periaatteiden sekä eduskunnan sille hyväksymien palvelutavoitteiden ja muiden toimintatavoitteiden mukaisesti (2 §).</p> <p>Luonnonvarojen kestävän hoidon ja käytön olennaisena osana Metsähallituksen on riittävästi otettava huomioon biologisen monimuotoisuuden suojelu ja tarkoituksenmukainen lisääminen metsien, meren ja muiden luonnonvarojen hoidolle, käytölle ja suojelulle asetettujen muiden tavoitteiden kanssa. Metsähallituksen on lisäksi otettava huomioon luonnon virkistyskäytön sekä työllisyyden edistämisen vaatimukset (6 §).</p> <p>Metsähallituksen hallinnassa olevien valtion alueiden käyttöä koskevan päätöksenteon apuna paikallisen väestön aseman huomioon ottamiseksi ja toimintojen yhteensovittamisen edistämiseksi on maakunta- tai aluekohtaisia neuvottelukuntia. Saamelaiden kotiseutualueeseen kokonaisuudessaan kuuluvaan kuntaan asetetaan kuntakohtaiset neuvottelukunnat, joiden tehtävänä on käsitellä valtion maa- ja vesialueiden sekä niihin kuuluvien luonnonvarojen kestävää käyttöä ja hoitoa (39 §).</p> <p>Metsähallituksen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojelu on sovittava yhteen saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitettulla saamelaiden kotiseutualueella siten, että saamelaiden kulttuurin harjoittamisen edellytykset turvataan, sekä poronhoitolaissa tarkoitettulla poronhoitoalueella siten, että poronhoitolaissa säädetty velvoitteet täytetään (6.2 §).</p>
Erämaalaki (62/1991)	<p>Erämaa-alueita perustetaan valtion maille alueiden erämaaluonteen säilyttämiseksi, saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen turvaamiseksi sekä luonnon monipuolisen käytön ja sen edellytysten kehittämiseksi Pohjois-Suomessa (1 § ja 3 §). Erämaa-alueen hoidossa ja käytössä on noudatettava hoito- ja käyttösuunnitelmaa, jonka laatii metsähallitus ja</p>

	<p>vahvistaa ympäristöministeriö. Erämaa-alueiden metsät säilytetään luonnontilaisina tai niissä harjoitetaan luonnonmukaista metsänhoitoa (7 §).</p>
<p>Laki saamelaiskäräjistä (974/1995)*, Perustuslaki (731/1999)</p>	<p>Saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana kotiseutualueellaan on turvattu erillisellä lailla. Saamelaisilla alkuperäiskansana on saamelaisten kotiseutualueella omaa kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto sen mukaan kuin tässä laissa ja muualla laissa säädetään (1 §). Saamelaisten kotiseutualueella tarkoitetaan Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueita sekä Sodankylän kunnassa sijaitsevaa Lapin paliskunnan aluetta (4 §).</p> <p>Perustuslain mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan (17 §). Saamelaisilla on saamelaisten kotiseutualueella kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto sen mukaan kuin lailla säädetään (121 §). Julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen (22 §).</p>
<p>Poronhoitolaki (848/1990)</p>	<p>Poronhoitolaki luo puitteet poronhoidon ja porotalouden harjoittamiselle. Laki määrittelee poronhoitoalueen ja erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetun alueen rajat (2 §). Rajan pohjoispuolella sijaitsevat valtion maat muodostavat erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetun alueen. Tällä alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle.</p> <p>Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta (3 §). Poroja laidunnetaan metsälaisissa tarkoitetulla suojametsäalueella erityistä varovaisuutta noudattaen ja siten, ettei laiduntaminen aiheuta metsärajan alenemista (3 a §).</p> <p>Poroja on hoidettava siten, etteivät ne pääse viljelyksille ilman maanomistajan lupaa eivätkä aiheuta vahinkoa metsänuudistusaloilla oleville taimikoille tai muutoinkaan aiheuta tarpeettomasti vahinkoa maa- tai metsätaloudelle (31 §).</p> <p>Erityisen painavista syistä paliskunta on velvollinen aitaamaan myös metsänuudistusaloilla olevat, muiden kuin valtion, kunnan tai seurakunnan omistamalla alueella olevat taimikot (32 §).</p> <p>Lisäksi laki edellyttää, että hakkuutyöt on suoritettava siten, ettei poroille aiheuteta vahinkoa (42 §).</p>
<p>Kolttalaki (253/1995)*</p>	<p>Laki edistää kolttaväestön ja -alueen elinolosuhteita ja toimeentulomahdollisuuksia sekä ylläpitää ja edistää kolttakulttuuria (1 §). Laissa tunnustetaan kolttasaamelaisten ikiaikainen hallintoelin sekä asianhoito Kolttien kyläkokouksen kautta (42 §). Laissa annetaan kolttille erityisiä maankäyttöön liittyviä oikeuksia (9 §).</p>
<p>Rikoslaki (39/1889)</p>	<p>Rikoslaki säätää rangaistavaksi varkauden, kavalluksen, luvattoman käytön (28 luku, 1 §, 2 §) ja hallinnan loukkauksen, ml. toisen maan luvattoman käytön (11 §).</p> <p>Laki ehkäisee korruptiota kieltämällä ja säättämällä rangaistavaksi lahjuksen ottamisen ja pyytämisen (40 luku, 1 §, 2 §, 3 §).</p>

<p>Laki Suomen metsäkeskuksesta (418/2011)</p>	<p>Metsäkeskuksen tehtävä on metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen, metsiä koskevan lainsäädännön toimeenpano ja metsätietoihin liittyvien tehtävien hoitaminen (1 §).</p> <p>Metsäkeskuksen julkisiin hallintotehtäviin kuuluu mm. kestävän metsän hoidon ja käytön suunnittelu- ja selvitystehtävät, metsiin perustuvien elinkeinojen, ilmasto- ja energiatavoitteiden, metsien monimuotoisuuden säilymisen ja metsätalouden muun ympäristönsuojelun edistäminen, kansallisen metsäohjelman ja alueellisten metsäohjelmien laatiminen, seuranta ja toteuttaminen, metsätalouden valtakunnallisen ja alueellisen yhteistoiminnan edistäminen, metsiin perustuvien elinkeinojen edistäminen yhteistyössä alueellisten ja maakunnallisten organisaatioiden kanssa, metsätaloutta edistävä koulutus, neuvonta ja tiedotus, metsätalouteen liittyvien lakien valvonta sekä metsätalouden ja metsien tilan ja kehityksen seuraaminen (8 §).</p>
<p>Laki Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä (419/2011)</p>	<p>Metsäkeskuksen metsätietojärjestelmä sisältää tiedot luonnollisten henkilöiden kiinteistöjen omistajuutta ja hallintaa koskevista tiedoista sekä näihin liittyvistä metsävaratiedoista. Näitä tietoja ovat kuvion tai muun maantieteellisesti rajatun metsäalueen puustoa, maaperää, kasvupaikkaa, sijaintia ja geometriaa, pinta-alaa, käytön rajoituksia, monimuotoisuutta ja muita erityispiirteitä sekä metsänhoito- ja luonnonhoitotöitä, hakkuita ja muita toimenpiteitä koskevia ehdotuksia tai jo toteutettuja toimenpiteitä koskevat sekä muut julkisten hallintotehtävien hoitamisessa välttämättömät metsätiedot (4 §).</p> <p>Laki edellyttää, että metsävaratiedoissa ei saa olla olennaisia puutteita, virheitä eikä väärintulkintoja. Lisäksi tietojärjestelmään tallennettuja metsävaratietoja on säännöllisin väliajoin päivitettävä (7 §).</p>
<p>Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004)</p>	<p>Vesienhoidon järjestämisen yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa vesiä niin, ettei pintavesien ja pohjavesien tila heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä. Lain tarkoituksena on, että vesienhoidon järjestämisessä otetaan huomioon vesien laadun lisäksi vesien riittävyys, vesien kestävä käyttö, vesipalvelut ja niiden taloudellinen selvitys, tulvasuojelu, vesien virkistyskäyttö, vesien välityksellä leviävät taudit sekä vesiekosysteemien suojelu ja vesiekosysteemeihin suoraan yhteydessä olevien maaekosysteemien ja kosteikkojen suojelu (1 §).</p> <p>Lakia toimeenpannaan määrittelemällä pinta- ja pohjavesimuodostumat, joiden tilaa seurataan ja jotka luokitellaan kuuden vuoden välein. Kaikkien vesimuodostumien osalta määritellään toimenpiteet, joilla tilatavoitteet saavutetaan vuoteen 2027 mennessä ja ne kootaan toimenpideohjelmiin ja vesienhoitosuunnitelmiin, jotka Valtioneuvosto hyväksyy. Tavoitteet ovat valtiota sitovia.</p>
<p>Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)</p>	<p>Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa (1 §). Laki velvoittaa työnantajan arvioimaan yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla ja työpaikan tarpeet huomioon ottaen kehittämään työoloja sekä niitä toimintatapoja, joita noudatetaan henkilöstöä valittaessa ja henkilöstöä koskevia ratkaisuja tehtäessä (7 §).</p>
<p>Perustuslaki (731/1999)</p>	<p>Perustuslain mukaan Suomen valtiosääntö turvaa ihmisarvon loukkaamattomuuden ja yksilön vapauden ja oikeudet sekä edistää</p>

	<p>oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.</p> <p>Perustuslakiin sisällytettiin vuonna 1995 tehdyn uudistuksen yhteydessä kaikki Suomea tuolloin velvoittaneet ihmisoikeussopimukset. Perustuslain tarjoama suoja menee osin pidemmälle kuin kansainvälisten ihmisoikeussopimusten tarjoama suoja.</p>
Jätelaki (626/2011)	Lain 72 § asettaa roskaamiskiellon. Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa.
Valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä (1308/2013)	<p>Alueelliseen metsäohjelmaan on sisällytettävä:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kuvaus metsien, metsätalouden ja puunkäytön tilasta sekä niiden kehittämistarpeista ja -tavoitteista; 2) kuvaus metsien biologisesta monimuotoisuudesta ottaen huomioon metsälain veloitteet sekä luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla muodostetut suojelualueet ja rajoitetun metsätalouskäytön piirissä olevat alueet; 3) tavoitteet kestävä metsätalouden rahoitusta koskevassa lainsäädännössä tarkoitetulle toiminnalle; 4) kuvaus metsätalouteen ja metsiin perustuvista elinkeinoista, niiden työllisyysvaikutuksista sekä niiden kehittämistarpeista ja -mahdollisuuksista; 5) arvio ohjelman toteutumisen taloudellisista ja ympäristövaikutuksista sekä muista vaikutuksista. <p>Metsäkeskuksen on oltava ohjelmaa laatiessaan yhteistyössä alueen keskeisten metsätalouden toimijoiden, maakuntien liittojen, ympäristönsuojeluviranomaisten ja muiden ohjelman laatimisen kannalta tarpeellisten tahojen sekä saamelaiden kotiseutualueella saamelaiskäräjien kanssa. Metsähallituksen on osallistuttava ohjelman laatimiseen hallinnassaan olevien maiden osalta (17 §).</p>
Laki metsänhoito-yhdistyksistä (534/1998)	Metsänhoitoyhdistys on metsänomistajien yhteisö, jonka tarkoituksena on edistää jäsentensä harjoittaman metsätalouden kannattavuutta ja heidän metsätaloudelleen asettamiensa muiden tavoitteiden toteutumista, edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä metsien hoitoa ja käyttöä sekä valvoa jäsentensä etua. Metsänhoitoyhdistyksen tehtävänä on tarjota jäsenilleen metsän omistamiseen ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä palveluja (1 §).
Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016)	<p>Lain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.</p> <p>Hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen (2 §).</p>
Kestävän metsätalouden määräaikainen	Lain tarkoituksena on edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä metsien hoitoa ja käyttöä. Tässä laissa tarkoitettujen tukien tarkoituksena on lisätä metsien kasvua, pitää yllä metsätalouden tieverkkoa,

rahoituslaki (34/2015)	<p>turvata metsien biologista monimuotoisuutta ja edistää metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen (1 §).</p> <p>Lain perusteella tukea voidaan myöntää yksityisille metsänomistajille taimikon ja nuoren metsän hoitoon, metsän terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon, metsätien tekemiseen ja perusparannukseen, ympäristötukisopimuksiin ja luonnonhoitohankkeisiin.</p>
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986)	<p>Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä (1 §). Laki edellyttää, että jokaisen työnantajan tulee työelämässä edistää sukupuolten tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti (6 §).</p>
<p>* Laki Metsähallituksesta, laki saamelaiskäräjistä, kolttalaki sekä kohta 8.21 ja kohta 6.5 ottavat huomioon ILO 169:n vaatimuksia.</p>	